

21.06.2022

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Erdoğan, BM Genel Sekreteri Guterres ile görüşti***

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, görüşmede, Rusya-Ukrayna savaşıyla yaşanan krizin çözümüne dair girişimler ele alındı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, küresel gıda krizinin önüne geçme noktasında etken olacak Ukrayna tahılının Karadeniz üzerinden ihracı için müşterek çabalara devam ettiklerini belirtti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, muhataplarına barış müzakerelerinin canlandırılması ve savaşın diplomasiyle sonuçlandırılması yönündeki telkinlerini sürdürdüğünü ifade etti. (@iletisim)

Erdoğan'dan Yunanistan'a Mülteciler Nedeniyle Tepki

Erdoğan, “Şu an dünya genelinde göçmenlerin sayısı 275 milyona, yerlerinden edilen kişilerin sayısı 85 milyona, mültecilerin sayısı ise 30 milyona yaklaştı. Rusya-Ukrayna arasında devam eden çatışmalarla beraber mevcut mülteci sayısına 5 milyon kişi daha eklendi. Bu insan hareketliliğinde maalesef içimizi acıtan pek çok manzarayla da karşılaşyoruz. Zulümden, baskıdan, açlıktan kaçarak güvenli bir gelecek kurma ümidiyle çıkılan yolculuklar, kimi zaman felaketle neticeleniyor” diye konuştu. (@tcbestepe)

Kalın: PKK'nın faaliyetleriyle ilgili İsveç'in acilen adım atmasını bekliyoruz

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Büyükelçi Sedat Önal, İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelik başvurusu konusunda çalışma yapmak üzere Brüksel'deki NATO Karargahı'nda temaslarda bulundu. Burada basına açıklamalarda bulunan Kalın, müzakerelerin süreceğini, 29-30 Haziran'da İspanya'nın başkenti Madrid'de düzenlenecek zirvenin son tarih olmadığını vurguladı. Kalın, “Türkiye'nin taleplerine dönük yasal düzenlemelerin yapılması süreç için olması gerekenlerdir. Bu adımları ne kadar hızlı atarlarsa süreç hız kazanır, daha pozitif bir yönde ilerler, ivme kazanır. Terör örgütlerinin Avrupa'nın göbeğinde bu ülkeleri esir alırcasına bir faaliyet içerisinde olması kabul edilemez. Umarım terör eylemlerinin ifade özgürlüğüyle alakası olmadığını görürler” dedi. (@tcbestepe)

Terör Gündemi

- Eren-18 Narko Terör Operasyonu başlatıldı. Operasyona 61 tim ve bine yakın personel katılıyor.
- Irak'ın kuzeyinde MİT, PKK/KCK'ya bir darbe daha vurdu. Şimdiye kadarki en derin görev gerçekleştirildi. Sınırdan 275 kilometre uzaklıkta terör örgütü PKK'nın sözde Suriye sorumlularından Ferhat Derik kod adlı Hüseyin Şibli etkisiz hale getirildi.
- Irak'ın kuzeyinde devam eden Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde 2 PKK'lı terörist etkisiz hâle getirildi.
- İçişleri Bakanı Soylu, Eren Abluka-2 Operasyonu'nda eylem hazırlığındaki 2 teröristin etkisiz hale getirildiğini açıkladı.
- İçişleri Bakanlığınca Hakkari'de 654 personelin katılımıyla Abluka-2 Şehit Uzman Jandarma Çavuş Mehmet Bayar/Kavaklı-2' Operasyonu başlatıldı.

2. AVRUPA:***BM Türkiye Temsilcisi Leclerc: Her hafta yaklaşık 800 Suriyeli ülkesine dönüyor***

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Türkiye Temsilcisi Philippe Leclerc, her hafta yaklaşık 800 Suriyeli mültecinin ülkesine geri döndüğünü söyledi. İstanbul'da Reuters'a konuşan BMMYK Türkiye Temsilcisi Philippe Leclerc ise her hafta yaklaşık 800 Suriyelinin Türkiye'den ayrılarak ülkesine döndüğünü söyledi. Suriye'deki durumun birçok mültecinin dönüşü için uygun olmadığını söyleyen Leclerc, geri dönen mültecilerin çoğunluğunu bekarların oluşturduğunu kaydetti. Leclerc, Suriyelilerin Türkiye'deki ekonomik durumlarının kendi ülkelerine göre daha iyi olduğu için birçoğunun da burada kalacağına inandığını söyledi. (Euronews)

İsveç, Terör Örgütü PKK Provokasyonlarına Devam Ediyor

İsveç, bilerek ve isteyerek PKK gösterilerine izin vermeye devam ediyor. İsveç'in Göteborg kentinde PKK destekçileri katil Öcalan'ın fotoğraflarını taşıyarak gösteri düzenledi. İsveç'in solcu hükümetinin bilerek gösteriler yaptırarak NATO'ya girmek istemedikleri iddia edildi.

Polonya'daki NATO ordusu, neredeyse 3. Dünya Savaşı'na hazırlanmaya başladı

Litvanya'nın Suwalki Koridorunu kontrol ederek Kaliningrad'a giden trenlerdeki malları kontrol etmeye başlaması, yeni savaş ihtimalini artırıyor. Polonya'daki NATO ordusu, Rusya-Litvanya çatışmasına ve dolayısıyla neredeyse 3. Dünya Savaşı'na hazırlanmaya başladı. Litvanya ve diğer ülkelerin kara yolu ve tren yolu üzerinden Kaliningrad'a ulaşımı engellemesinden sonra Rusya, deniz yolu üzerinden yeni lojistik koridoru açacak. (@rusencenter)

Almanya, gaz kesintisine oligarkların varlıklarını dondurarak yanıt verdi

Alman makamları, Gazprom'un Kuzey Akım'ı kapatma kararının arka planında Rus varlıklarının dondurulması çabalarına katıldı. Avrupa Komisyonu sözcüsü Christian Wiegand, Rus oligarklarının, yetkililerin ve AB'de bloke edilen Ukrayna işgalini destekleyenlerin toplam varlıklarının 12,6 milyar Euro'ya ulaştığını söyledi. (moscowtimes)

Almanya'dan Finlandiya ve İsveç'in NATO üyeliği hakkında açıklama

Reuters'a konuşan bir Alman hükümet kaynağı, Finlandiya ve İsveç'in NATO üyeliği için bir formül bulunacağına inançlarının yüksek olduğunu söyledi. Aynı kaynak, bunun haftaya Madrid'de yapılacak NATO zirvesine kadar gerçekleşmemesinin ise bir felakete yol açmayacağını belirtti. (Middle East News)

NATO başkanı Ukrayna savaşının yıllarca sürebileceğini söyledi

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Pazar günü yayınlanan bir Alman gazetesine verdiği röportajda, Ukrayna'daki savaşın yıllarca sürebileceğini söyledi. Bild am Sonntag'a verdiği röportajda Stoltenberg, savaşın tam olarak ne kadar süreceğini "kimsenin bilmediği" konusunda uyardı ve Rusya'nın işgali devam ettiği sürece Ukrayna'nın desteğe ihtiyacı olduğunu yineledi. (Thehill)

NATO'dan Türkiye ile görüşmeler sonrası açıklama

NATO'dan yapılan yazılı açıklamada, Stoltenberg'in daveti üzerine Türkiye, Finlandiya ve İsveç'ten üst düzey yetkililerin Brüksel'deki karargahta bir araya geldiği bildirildi. Görüşmelerde, NATO'yu Genel Sekreterlik Özel Dairesi Başkanı Stian Jenssen'in, Türkiye'yi Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın'ın, Finlandiya'yı Cumhurbaşkanlığı Ofisi Dış ve Güvenlik Politikası Direktörü Petri Hakkarainen'in ve İsveç'i Başbakanlık Ofisi'nde Dışişleri

ve Güvenlik Politikası Konseyi'nden Sorumlu Devlet Sekreteri Oscar Stenström'ün temsil ettiği aktarıldı. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye'nin İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliğiyle ilgili olarak sahip olduğu meşru güvenlik endişelerini gidermek için yapıcı bir görüşme yapıldığını ve müzakerelerin süreceğini duyurdu. Stoltenberg, İsveç ile Finlandiya'nın NATO üyeliğini Türkiye ile müzakere ettiği Pazartesi günü yaptığı açıklamada üyelik umutlarının gittikçe azaldığını açıkladı. (TRT Haber/EuroNews)

AB'den Rusya'ya tepki

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'nın bilinçli şekilde küresel bir açlığı körüklediğini, sorumlunun ise AB yaptırımları olduğu algısını yaymaya çalıştığını söyledi. (AA)

Ukrayna- Rusya Savaşında Son Durum ve Dünyada Gelişmeler

- Ukrayna, bu sabah erken saatlerde Ukrayna ordusunun Karadeniz kıyısındaki "Boyko'nun Kuleleri" olarak bilinen bir dizi Doğal Gaz Platformunu füzelerle vurduğunu duyurdu. Bu platformlar 2014 yılında Kırım'ın ilhakı sonrasında Rus Kuvvetleri tarafından ele geçirilmişti.
- Dmitry Peskov, NBC'ye verdiği bir röportajda, Ukrayna'daki duruma ilişkin krizin uzun süreceğini ve Rusya'nın Batı'ya bir daha asla güvenmeyeceğini söyledi.
- Karadeniz'de Yılan Adası yine rekabet edilen bölge oldu. Ukrayna ordusu, Yılan Adasındaki Rus hava savunma sistemlerini vurdu. Rusya, 3 defa yerleştirdiği hava savunma sistemlerini kaybetti. Ukrayna ordusu ayrıca Kırım civarındaki Rus gaz-petrol arama platformunu da vurdu.
- Ukrayna'nın Doğu Operasyonel ve Taktik Grubu "Doğu" da Pazartesi günü önemli miktarda askeri malzeme ve ekipmanın imha edildiğini söyledi.
- Raporlara göre, Rusya'nın Karadeniz Donanma filosunda üç füze taşıyan su üstü gemisi ve üç su altı füze gemisi bulunuyor.

Dünya Basını

Foreign Policy: Almanya, Rusya ile Ukrayna konusunda gizlice pazarlık yapıyor. Washington'daki Hudson Enstitüsü'nden bir uzman olan Peter Raf'a göre Berlin, Moskova'nın

"aşağılanmasına" karşı çıkıyor ve Rusya ile işbirliği yaparak Kiev'e yapılacak yardımı kesmeye hazır.

[Foreign Policy](#): Brexit 10.000 Yıl Öncesinden Bir Bataklık Yaratı mı? Ian Morris'in en son pop tarihi, İngiliz tikelciliğinin köklerini arıyor.

[Foreign Policy](#): Çin Ekonomik Savaş İçin Kendini Sertleştiriyor. Pekin, ABD'nin çevrelenmesinden korktuğu için ekonomik açıkları kapatmaya çalışıyor.

[Foreign Policy](#): Biden Neden Naftali Bennett'i Ayakta Tutmaya Çalışıyor? Sağcı İsrail liderinin kırılğan koalisyonu, Netanyahu'nun dönüşüne büyük ölçüde tercih edilir.

[Jbpress](#): Kore medyasının Japonya-Kore zirvesi toplantısı ertelense bile tepeyi almaya çalışan önleyici çizgisi. Yoon Seok-you yönetiminin doğuşuyla beklentileri artan Japonya-Güney Kore ilişkilerinin gelişimi değişti.

[Thehill](#): Rus siber savaş kampanyası yakında bitmiyor. Rusya'nın yalnızca siber uzay yoluyla Ukrayna'ya karşı savaşı, siber saldırıların karanlık dünyasının gelecekte küresel çatışmaların merkezinde nasıl bir savaş alanı olacağını gösterdi.

[Carnegie Europe](#): Batı Balkanlar'da AB'nin Genişlemesini Ne Durdurdu? Batı Balkan ülkelerinin AB'ye katılımı, hem birlik içindeki hem de bölgedeki sorunlar nedeniyle durmuştur. Mevcut açmazı kırmak için her iki tarafın da yenilenmiş taahhüdü gerekiyor.

[Times of Israel](#): ABD, siyasi çalkantıların ortasında Biden'ın planlandığı gibi gelecek ay İsrail'i ziyaret edeceğini söyledi. Lapid'in şimdi geçici Başbakan olarak Amerikan liderini karşılaması bekleniyor; ABD elçisi ziyaretin kimin başbakan olduğuyla ilgisi olmadığını yineledi

[Global Times](#): ABD, Tayvan adası için saf 'hayal kurma' için 'asimetrik yetenek' inşa ediyor. Ayrılıkçıların PLA'yı içermeyi düşünmeleri için askeri boşluk 'çok geniş'

[Global Times](#): ABD ve Batı kamuoyu, Japonya'nın savunma konusundaki son hamlelerine artan bir ilgi gösteriyor. Gittikçe daha fazla analist, Japonya'nın son yıllardaki en büyük "askeri" dönüşümü tamamlıyor gibi görüldüğüne inanıyor.

[TNI](#): Amerikalılar Zirvesi Buna Değer miydi? Zirveler bir bölgenin öneminin ölçüsü olsaydı, Latin Amerika bir süper güç olurdu.

[Nbcnews](#): Saçaktan ana akıma: Fransız seçim şokunda aşırı sağ kırıldı. Marine Le Pen, radikal Ulusal Ralli partisinin Ulusal Meclis'teki 577 sandalyenin 89'unu kazanmasının ardından bunu "sismik bir olay" olarak selamladı.

[TNI](#): Erdem ve Erdem Sinyali: Macaristan, Ukrayna'daki Savaşa Nasıl Bakıyor? Macaristan'da görkemli mavi ve sarı bayrak sallama yok, ancak Vladimir Putin'in saldırganlığından kaçan Ukraynalı komşularına sarsılmaz bir destek var.

3. ORTADOĞU:

Bennett koalisyonun çöküşünü, seçimleri duyurdu: 'Devam etmek için elimizden geleni yaptık'

Pazartesi akşamı düzenlediği basın toplantısında, Başbakan Naftali Bennett ve Dışişleri Bakanı Yair Lapid, parlamentoyu feshetme ve yeni seçim çağrısı yapma niyetlerini teyit ederek , kısa ömürlü hükümetlerini övdüler ve mevcut koalisyonu sona erdirmeye kararı da dahil olmak üzere tüm eylemlerini söylediler. (timesofisrael)

İsrail Dışişleri Bakanı Türkiye'ye Gidiyor

İsrail Dışişleri Bakanı Yair Lapid, İsrail'in vatandaşlarına İran kaynaklı saldırı gerekçesiyle Türkiye'ye seyahat edilmemesi yönündeki uyarısının ardından Perşembe günü Türkiye'ye gidecek. (VOA)

İsrail, ABD altında bölgesel hava savunma ittifakı kurduğunu söyledi

İsrail savunma bakanı Pazartesi günü yaptığı açıklamada, İsrail'in ABD destekli bir bölgesel hava savunma ittifakı kurduğunu belirterek, aygıtın İran saldırılarını zaten engellediğini ve Başkan Joe Biden'in gelecek ayki ziyaretıyla desteklenebileceğini de sözlerine ekledi. (Nbcnews)

Suriye Kısa Kısa

- Uluslararası koalisyonu bağlı Fransız güçleri, Haseke kuzeyinde Tel Temir kırsalında SMO ile temas hatları yakınında askeri devriye yürüttü.
- Terör örgütü PKK/PYD milisleri, Haseke kuzeyinde Tel Temir beldesine unsurlardan gruba ek olarak Doçka silahıyla donatılmış 7 araçtan oluşan askeri takviyeler getirdi.
- Bir kez daha, HTŞ (El-Nusra cephesi) paralı askerleri yeni askeri takviyeler getirdi, Afrin kırsalında aralarında Basufan köyü olmak üzere birkaç köyü kontrol altına alarak yollarda barikatlar kurdu.
- Bölgenin tanık olduğu alarm ortamında, HTŞ Halep kuzeyinde Afrin kenti kırsalında Fafaratin ve Basufan köylerinde Feylak Eş-Şam kontrol noktalarını kontrol altına aldı.
- Kaynaklar, HTŞ'nin bu köyleri kontrol altına almasındaki amacın: Suriye Demokratik güçleri (SDG)'nin Akiba, Serhan, Meyyase, Duk El-Kebir ve Burc El-Kas köylerinde ki mevzilerine yakınlık olduğunu, özellikle HTŞ'nin Suriye'nin kuzeyinde SDG'nin kontrolü altındaki bölgeler ve kendi kontrolü altındaki bölgeler arasında herhangi bir temas hattının bulunmadığını belirtti.
- Hama kırsalındaki Jurin üssünde bulunan rejim güçleri, Gab vadisi bölgesindeki sivil yerleşim alanlarını topçu atışları ile vurdu.
- SMO 3.Kolordu Emniyet güçleri Fırat Kalkanı bölgesinde 4 Daeş hücresinin yakalandığını duyurdu.

4. AFRIKA:

Mısır, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi görüştü

Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve Mısır Savunma Bakanları Bugün Başkent Kahire’de görüşme Gerçekleştirdi Görüşmede ayrıca Ukrayna’daki gelişmeler, Doğu Akdeniz ve Kuzey Afrika bölgesinde “süregelen ve bölgedeki barış ve istikrarı erozyona uğratan tehditler” de ele alındı. (Middle East News)

5. ASYA/PASİFİK:

Kazakistan Rusya Restleşmesi

Kazakistan, Rusya'nın Kazak petrolünü Karadeniz'den satmasını "engellemesine" karşılık Kazakistan'dan Rusya'ya giden 1700 vagonluk kömürün çıkışına izin vermedi. (UNIAN)

Rusya, 2. Dünya Savaşından kalma mayın olduğu gerekçesiyle Kazakistan petrolünün aktığı Karadeniz'deki limandaki 3 TLU'dan 2'sinin çalışmasını durdurmuştu. Kazak petrol ihracatının %70'i AB'ye gidiyordu.

Azerbaycan-İran anlaşması

Azerbaycan ve İran, Hazar Denizi'nde yeni petrol sahalarının ortak geliştirilmesi konusunda anlaştılar. Daha önce Rusya'nın katılımı gerekiyordu, ancak Azerbaycan silahlarının Ukrayna'ya tedarikinden sonra Rusya ortaklıktan çekildi.

Çin kara tabanlı füze önleme aracını test etti

Ülkenin Savunma Bakanlığı Pazar günü yaptığı açıklamada, 19 Haziran'da Çin topraklarında bir "kara tabanlı rota ortası füze durdurma testi" gerçekleştirildi ve "istenen test hedefine ulaşıldı" dedi. "Test doğası gereği savunma amaçlıdır ve herhangi bir ülkeyi hedef almamıştır." (Thehill)

6. ABD:

ABD, NATO'ya alternatif oluşturuyor

ABD, Üç Deniz Girişimi Yatırım Fonu'na (3SIIF) 300 milyon ABD Doları yatırım yapmaya karar verdi. Karar, ABD Uluslararası Kalkınma Finansmanı Kurumu CEO'su Scott Nathan tarafından açıklandı. (@rusencenter)

ABD Donanması, Hürmüz Boğazı'nda İran Muhafızları ile 'güvensiz' bir karşılaşma olduğunu bildirdi

ABD Donanması Salı günü yaptığı açıklamada, güçlerinin stratejik Hürmüz Boğazı'nda İran'ın paramiliter Devrim Muhafızları ile gergin bir karşılaşma yaşadığını söyledi. Donanmanın Ortadoğu merkezli 5. Filosu, USS Sirocco ve USNS Choctaw County Pazartesi günü Basra Körfezi'nin dar ağzı olan boğazdan geçerken üç Muhafız gemisinin "güvensiz ve profesyonel olmayan" bir karşılaşma yaşadığını söyledi. (AP/ timesofisrael)

7. RUSYA:

Rusya, Kazakistan'dan yeni bir takas için yardım istedi

Kazakistan borsa ve finans akışını Moskova'dan alabilir. Frank Media, kaynaklara atıfta bulunarak, benzeri görülmemiş yaptırımların getirilmesinden sonra, Rus piyasa katılımcıları faaliyetlerinin bir kısmını Astana'ya devredebileceklerini yazıyor. Bu nedenle, SPB Exchange, Kazak kökenli Freedom Holding'e sahip bir şirketle birlikte Kazakistan'daki Astana Uluslararası Finans Merkezi'ne (AIFC) dayalı yeni bir borsa oluşturma fikrini tartışıyor. (moscowtimes)

Kremlin, Ukrayna'da yakalanan Amerikalıların Cenevre Sözleşmeleri tarafından korunmadığını söyledi

Kremlin sözcüsü Dmitry Peskov Pazartesi günü NBC News'e verdiği röportajda, Kiev ordusuyla savaşırken Ukrayna'da yakalanan iki Amerikalının Rus askerlerini "tehlikeye attığını" ve bu suçlardan "sorumlu tutulmaları gerektiğini" söyledi. Amerikalıların hangi suçları işledikleri konusunda baskı yapıldığında Peskov, özel suçlarının henüz bilinmediğini kabul etti, ancak bunların savaş esirlerine ilişkin Cenevre sözleşmeleri kapsamında olmayacağını iddia etti. (AFP/ timesofisrael)

Rusya, Litvanya'yı Kaliningrad'a transit geçiş yasağını "derhal" kaldırmaya çağırdı

Rusya Dışişleri Bakanlığı Pazartesi günü yaptığı açıklamada, Rusya'nın Litvanya'ya topraklarından çok sayıda malın Rusya'nın Kaliningrad bölgesine geçişine ilişkin yasağını derhal kaldırması çağrısında bulundu. Bakanlık, günün erken saatlerinde Litvanya maslahatgüzarını çağırdı. Moskova, "kışkırtıcı" ve "açıkça düşmanca" olarak nitelendirdiği kısıtlamaların derhal kaldırılmasını talep etti. (Global Times)